

国家级教学成果二等奖系列教材



亚非语言文学国家级特色专业建设点系列教材

TIẾNG VIỆT CƠ SỞ

基础越南语(3)

谭志词 徐方宇 林 丽◎编著



附送 MP3 光盘

世界图书出版公司

国家级教学成果二等奖系列教材
亚非语言文学国家级特色专业建设点系列教材

TIẾNG VIỆT CƠ SỞ

基础越南语(3)

谭志词 徐方宇 林 丽◎编著



世界图书出版公司
广州·上海·西安·北京

图书在版编目(CIP)数据

基础越南语. 3 / 谭志词, 徐方宇, 林丽编著. — 广州: 世界图书出版广东有限公司, 2013.7
ISBN 978-7-5100-5933-9

I. ①基… II. ①谭… ②徐… ③林… III. ①越南语—高等学校—教材 IV. ①H44

中国版本图书馆CIP数据核字(2013)第146677号

基础越南语 (3)

策划编辑: 刘正武

责任编辑: 张 华 魏志华

出版发行: 世界图书出版广东有限公司

(广州市新港西路大江冲25号 邮编: 510300)

电 话: 020-84451969 84453623 84184026

http://www.gdst.com.cn E-mail: pub@gdst.com.cn

经 销: 各地新华书店

印 刷: 广东天鑫源印刷有限责任公司

版 次: 2013年8月第1版

印 次: 2013年8月第1次印刷

开 本: 787mm × 1092mm 1/16

字 数: 260千

印 张: 14

ISBN 978-7-5100-5933-9/H·0815

ISBN 978-7-88780-163-0(MP3)

定 价: 38.80元(含MP3光盘一张)

版权所有 侵权必究

咨询、投稿: 020-84460251 gzlzw@126.com

前 言

《基础越南语》是解放军外国语学院亚非语系主任、博士生导师钟智翔教授主持的国家级教学成果二等奖系列教材之一，也是国家外语非通用语种本科人才培养基地暨亚非语言文学国家级特色专业建设点重点建设教材。

本教材是解放军外国语学院越南语专业自1959年成立以来在使用多年的精读教材的基础上，根据时代发展要求重新编写的一套适合21世纪越南语教育特点的新教材。编写的目的在于向学生传授系统的越南语基础知识，培养学生扎实的越南语基本功。

本教材严格依据由全国八所高校越南语专业共同制订并经教育部批准实施的《高等院校越南语专业基础阶段教学大纲》来编写。在编写过程中，注意理论与实践相结合。内容框架上借鉴、吸收了国内外越南语教学界的最新研究成果，探讨了基础越南语教学的基本规律，加强了对越南语基础知识的归纳总结。通过本教材的学习，学生能掌握4000个左右的越南语单词，能系统掌握越南语常用句型、基础语法知识等，具备越南语听、说、读、写、译的基本技能以及运用越南语进行初步交际的能力，对越南社会、文化及国情也将会有初步的了解。

本教材分四册共62课。其中，第一、第二册每册各16课，第三、第四册每册各15课。除语音部分外，课文部分由主课文、生词、会话、语法或语言知识、练习和拓展阅读几部分组成。其中，课文部分基本上选自越南语原文，仅在个别地方进行了修改。另外，每册均附有词汇总表，方便学生学习。

本教材作为大学越南语专业本科教材，适合一、二年级学生使用。同时，也可供越南语专业高职高专和以越南语为第二外语的学生及越南语进修者和自学者选择使用。

本教材在编写过程中得到了解放军外国语学院亚非语系教材建设委员会、亚非语言文学专业博士学位授权点以及世界图书出版广东有限公司的大力支持。钟德君教授书写了语音部分的书法样字，孙衍峰教授提出了宝贵的修改建议，于在照教授、谢群芳副教授及赵爽、黄健红、阳阳、石宝洁等老师提供了宝贵的参考材料，在此一并致谢！

囿于水平，书中的疏漏和不妥之处在所难免，恳请广大同行学者及各位读者批评指正。

编 者

2013年5月

于解放军外国语学院

目 录

Bài 1 第一课	1
Bài học 课文 <i>Rừng xanh kêu cứu</i> 森林在呼救	1
Từ mới 生词	2
Ngữ pháp 语法	3
一、使动句	3
二、辅助单位词 <i>việc, sự, cuộc</i> 的用法	5
三、概数的表示法	5
四、倍数的表示法	6
Bài tập 练习	7
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Bảo vệ môi trường bằng giáo dục</i>	9
Bài 2 第二课	11
Bài học 课文 <i>Mùa xuân của tôi</i> 我的春天	11
Từ mới 生词	12
Ngữ pháp 语法	14
一、倒装句	14
二、非主谓句	15
三、关联词 <i>và</i> 的用法	16
Bài tập 练习	18
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Nét riêng bốn mùa</i>	21
Bài 3 第三课	23
Bài học 课文 <i>Trẩy hội chùa Hương</i> 到香迹寺赶庙会	23

Từ mới 生词	24
Ngữ pháp 语法	25
一、数词 <i>mỗi, mọi, những, các, tất cả</i> 的用法	25
二、多类多义词 <i>cả</i> 的用法	27
三、越南语词的构成及单纯词	28
Bài tập 练习	30
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Lễ hội</i>	33
Bài 4 第四课	35
Bài học 课文 <i>Ăn uống của người Việt Nam</i> 越南人的饮食	35
Từ mới 生词	36
Ngữ pháp 语法	37
一、合成词 (<i>từ ghép</i>)	37
二、四音格 (<i>ngữ bốn tiết</i>)	40
Bài tập 练习	42
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Phở</i>	44
Bài 5 第五课	46
Bài học 课文 <i>Tục ăn trầu của người Việt Nam</i> 越南人嚼槟榔的习俗	46
Từ mới 生词	47
Ngữ pháp 语法	48
一、辅助动词 <i>lấy</i> 的用法	48
二、数词 <i>hàng</i> 的用法	49
三、副词 <i>bèn</i> 的用法	50
四、古语词、新词	50
五、缩略语 (<i>chữ viết tắt</i>)	52
Bài tập 练习	55
Bài đọc thêm 拓展阅读 (1) <i>Tục thờ cúng</i>	59
(2) <i>Lễ tang</i>	60

Bài 6 第六课	61
Bài học 课文 <i>Bài toán dân số</i> 一道关于人口的数学题	61
Từ mới 生词	62
Ngữ pháp 语法	63
一、副词、语气词 <i>rồi</i> 的用法	63
二、趋向动词 <i>đi</i> 的用法	64
三、外来词	65
Bài tập 练习	67
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Xe đạp</i>	70
Bài 7 第七课	72
Bài học 课文 <i>Quảng cáo</i> 广告	72
Từ mới 生词	73
Ngữ pháp 语法	75
一、副词 <i>luôn</i> 的用法	75
二、副词 <i>hãy</i> 的用法	76
三、关联词 <i>thì</i> 的用法 (1)	76
四、多义词, 同音词, 同义词, 反义词	77
Bài tập 练习	82
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Một số quảng cáo</i>	85
Bài 8 第八课	87
Bài học 课文 <i>Món quà sinh nhật</i> 生日礼物	87
Từ mới 生词	88
Ngữ pháp 语法	90
一、疑问代词 <i>gì</i> 结构的用法	90
二、词组的分类	91
三、名词性词组	94
Bài tập 练习	95
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Thất bại để thành công</i>	98

Bài 9 第九课 **100**

Bài học 课文	<i>Cảm nhận hạnh phúc</i> 感受幸福	100
Từ mới 生词		102
Ngữ pháp 语法		103
一、	关联词 một cách 的用法	103
二、	方位名词 trên, dưới, giữa 的用法	104
三、	动词性词组	105
四、	形容词性词组	106
Bài tập 练习		107
Bài đọc thêm 拓展阅读	<i>Bạn cảm nhận hạnh phúc thế nào?</i>	110

Bài 10 第十课 **113**

Bài học 课文	<i>Hà Nội</i> 河内	113
Từ mới 生词		115
Ngữ pháp 语法		117
一、	趋向动词 lại 的用法	117
二、	复杂定语的排序	118
Bài tập 练习		121
Bài đọc thêm 拓展阅读	<i>Xích-lô Hà Nội</i>	124

Bài 11 第十一课 **126**

Bài học 课文	<i>Làng ở Việt Nam</i> 越南村社	126
Từ mới 生词		128
Ngữ pháp 语法		129
一、	单位词 nền 的用法	129
二、	单位词 tám 的用法	130
三、	越南语成语	130
Bài tập 练习		134
Bài đọc thêm 拓展阅读	<i>Đình làng ở Việt Nam</i>	137

Bài 12 第十二课	139
Bài học 课文 <i>Sài Gòn tôi yêu</i> 我爱西贡	139
Từ mới 生词	141
Ngữ pháp 语法	142
越南语南北部方言的语音和词汇区别	142
Bài tập 练习	147
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Thành phố Hải Phòng</i>	150
 Bài 13 第十三课	 153
Bài học 课文 <i>Vịnh Hạ Long - Vẻ đẹp huyền sử</i> 下龙湾——神奇的美	153
Từ mới 生词	154
Ngữ pháp 语法	156
越南语俗语(1)	156
Bài tập 练习	159
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Biển đẹp</i>	163
 Bài 14 第十四课	 164
Bài học 课文 <i>Áo dài Việt Nam</i> 越南旗袍	164
Từ mới 生词	166
Ngữ pháp 语法	167
一、成对联合关联词 <i>không những... mà còn..., không những... mà... còn...</i> 的 用法	167
二、趋向动词 <i>về</i> 的用法	168
三、越南语俗语(2)	168
Bài tập 练习	170
Bài đọc thêm 拓展阅读 <i>Trang phục Việt Nam</i>	174
 Bài 15 第十五课	 176
Bài học 课文 <i>Ôn dịch, thuốc lá</i> 瘟疫, 香烟	176

Từ mới 生词	178
Ngữ pháp 语法	180
一、副词 <i>hẳn</i> 的用法	180
二、副词、语气词 <i>nữa</i> 的用法	180
三、词的词汇义、语法义	181
Bài tập 练习	185
Bài đọc thêm 拓展阅读 “ <i>Trợ thủ</i> ” <i>đặc lực không thể thiếu cho tim</i>	189
词汇总表	192

Bài 1 第一课

➔ Bài học 课文



Rừng xanh kêu cứu 森林在呼救

Vì lợi ích mười năm phải trồng cây,

2 *Vì lợi ích trăm năm phải trồng người.*

Cách đây vài triệu năm, khi loài người chưa xuất hiện, rừng xanh bao phủ trái đất.
4 Rừng không những che chở mà còn cung cấp thức ăn và làm sạch nguồn không khí, bảo
đảm sự sống cho muôn loài động vật. Biết bao loài sinh vật đã được sinh ra từ các khu
6 rừng rậm. Trải qua thời kỳ nguyên thủy, xã hội loài người bước vào nền văn minh nông
nghiệp, rừng vẫn là nguồn của cải vô tận.

8 Bước sang nền văn minh công nghiệp từ thế kỷ XVIII, với những tiến bộ khoa học kỹ
thuật mới, nhìn thấy nguồn lợi nhuận lớn từ rừng, con người đã khai thác rừng không thương
10 tiếc. Trước đây diện tích rừng bao phủ 50% lục địa, nhưng trong các thế kỷ qua đã có tới
khoảng 1.800 triệu héc-ta rừng bị hủy hoại. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng này (như
12 sét đánh, núi lửa phun...) nhưng hơn nửa diện tích mất đi là do con người. Đặc biệt là chỉ trong
hai thế kỷ XIX, XX đã có tới 500 triệu héc-ta rừng bị phá hủy. Ở Việt Nam, trong hai tháng đầu
14 năm 2010, diện tích rừng bị cháy và bị chặt phá tăng gấp 2,6 lần so với cùng kỳ năm trước.

Với tốc độ phá hủy rừng như hiện nay thì mỗi năm diện tích rừng thế giới sẽ bị
16 thu hẹp khoảng 2 triệu héc-ta. Tốc độ phá rừng ngày càng nhanh vì dân số tăng nhanh,
nhu cầu về gỗ rất lớn, không những chỉ để dùng trong xây dựng mà còn là nhiên liệu và
18 nguyên liệu chế biến của gần 20.000 sản phẩm khác nhau.

Việc phá rừng đã gây ra nhiều hậu quả: tàn phá hệ sinh thái tự nhiên làm cạn kiệt
20 nguồn nước, khí hậu trở nên khô nóng, gây ra lũ lụt, hạn hán.

Việc phá rừng làm cho biết bao giống gỗ quý, cây quý bị phá. Một số loài vật vốn có
22 cuộc sống rừng xanh cũng bị tiêu diệt. Con người đã làm tuyệt chủng khoảng 120 loài

động vật, 150 loài chim và 13 loài bò sát. Nhiều loài động vật quý hiếm như sư tử, bò
24 rừng, ngựa rừng ở châu Âu đã bị tuyệt chủng.

Do đó việc bảo vệ rừng và thiên nhiên hoang dại phải là một quốc sách, một công
26 việc sống còn của loài người. Mỗi quốc gia cần có một qui hoạch tổng thể khoa học, vừa
khai thác rừng, vừa trồng rừng, vừa bảo vệ và nuôi động vật hoang dại...

28 Chính nhờ các biện pháp tổ chức này mà nhiều nước công nghiệp đã gây giống lại
được cây, con quý hiếm.

(Cải biên theo *Tiếng Việt cho người nước ngoài, C*)

➔ Từ mới 生词



vì	(关联)为了
lợi ích	(名)利益
cây	(名)树
triệu	(数)百万
loài người	(名)人类
xuất hiện	(动)出现
cứu	(动)救
bao phủ	(动)覆盖
trái đất	(名)地球
không những...mà còn...	(词组)不仅……而且……
che chở	(动)遮盖, 掩护
cung cấp	(动)供给, 提供
nguồn	(名)源泉, 来源
không khí	(名)空气
bảo đảm	(动)保证, 担保
động vật	(名)动物
biết bao	(副)多么
sinh vật	(名)生物

sinh ra	(动)出生, 产生
rậm	(形)茂密
trải qua	(动)经历, 经过
nguyên thủy	(名)原始
nền	(单位)用于政治、经济、 文化、国防等领域
văn minh	(名)文明
của cải	(名)财产, 物产
vô tận	(形)无穷, 无尽
khoa học	(名)科学
kỹ thuật	(名)技术
lợi nhuận	(名)利润
khai thác	(动)开发, 砍伐
không thương tiếc	(词组)毫不留情
trước đây	(名)以前
lục địa	(名)陆地
héc-ta	(单位)公顷
hủy hoại	(动)毁坏, 破坏

nguyên nhân	(名)原因	tự nhiên	(名)自然, 自然界
tình trạng	(名)状况, 情况	cạn kiệt	(动)枯竭
núi lửa	(名)火山	loài vật	(名)物种
phun	(动)喷, 喷发	tiêu diệt	(动)消灭, 毁灭
phá hủy	(动)毁坏, 销毁	tuyệt chủng	(动)绝种
cháy	(动)燃烧	loài bò sát	(名)爬行动物
chặt phá	(动)砍伐	quý hiếm	(形)珍稀
tăng	(动)增加	sư tử	(名)狮子
gấp	(动)加倍	bò rừng	(名)野牛
cùng kỳ	(词组)同一时期	ngựa rừng	(名)野马
tốc độ	(名)速度	châu Âu	(名)欧洲
hiện nay	(名)现在	bảo vệ	(动)保护, 保卫
thu hẹp	(动)缩小	hoang dại	(形)野生的
nhiên liệu	(名)燃料	quốc sách	(名)国策
nguyên liệu	(名)原料	sống còn	(形)生死攸关, 生死存亡
chế biến	(动)加工	quốc gia	(名)国家
gây ra	(动)造成, 引起	quy hoạch	(名)规划
hậu quả	(名)后果	tổng thể	(名)总体
tàn phá	(动)破坏	gây giống	(动)育种, 培育
hệ sinh thái	(名)生态系统		

☞ Ngữ pháp 语法

- 一、使动句
- 二、辅助单位词 *việc, sự, cuộc* 的用法
- 三、概数的表示法
- 四、倍数的表示法

一、使动句

由具有使令意义的动词作述语, 其补语在使令动词的作用下发生相应的动作或变

化, 这样的句子叫做使动句。越南语常见的使令动词有 làm (使、使得), làm cho (使、使得), khiến (使、使得), khiến cho (使、使得) 等。越南语的使动句一般有兼语式使动句和非兼语式使动句两种。

兼语式使动句的结构形式为: “主语+使动词+兼语+动词(+补语)” 或 “主语+使动词+兼语+形容词(+补语)”。如:

-Việc phá rừng làm cho biết bao giống gỗ quý, cây quý bị phá.

对森林的砍伐使得不知多少珍贵木材、树种遭到破坏。

-Mưa làm cho không khí mát mẻ, cây cối xanh tốt. 雨水使空气凉爽, 树木葱郁。

-Việc đó làm mẹ nó mất hết thể diện. 那件事使他母亲丢尽脸面。

-Câu hỏi của thầy làm tôi lúng túng. 老师的提问使我尴尬。

-Tiếng nổ khiến mọi người giật mình. 爆炸声使大家吓了一跳。

非兼语式使动句的结构形式为: “主语+làm+形容词+补语” 或 “主语+使动词+不及物动词+补语”。这种结构中的不及物动词本来不能带补语, 加上使动词 làm 以后, 就可以变成及物动词带补语。如:

-Rừng làm sạch nguồn không khí. 森林能净化空气。

-Tàn phá hệ sinh thái tự nhiên làm cạn kiệt nguồn nước.

破坏自然生态系统使水源枯竭。

-Con người đã làm tuyệt chủng khoảng 120 loài động vật.

人类已经使大约 120 种动物绝种。

-Nó làm khổ cha mẹ nó. 他使他父母受苦。

-Bão làm đổ cây. 台风把树木吹倒了。

-Vụ tai nạn giao thông đó làm chết và bị thương hơn 50 người.

那起交通事故使 50 多人伤亡。

非兼语式使动句都可以变为兼语式使动句, 意思不变。如:

-Rừng làm sạch nguồn không khí. → Rừng làm cho nguồn không khí sạch sẽ.

-Tàn phá hệ sinh thái tự nhiên làm cạn kiệt nguồn nước. → Tàn phá hệ sinh thái tự nhiên làm cho nguồn nước cạn kiệt.

-Bão làm đổ cây. → Bão làm cho cây bị đổ.

-Vụ tai nạn giao thông đó làm chết và bị thương hơn 50 người. → Vụ tai nạn giao thông đó làm cho hơn 50 người chết và bị thương.

二、辅助单位词 **việc, sự, cuộc** 的用法

1. **việc** 放在动词、动词性短语或主谓短语之前，使之名物化，表示一件事情或一项工作。如：

- Việc phá rừng đã gây ra nhiều hậu quả. 破坏森林已经造成很多后果。
- Do đó việc bảo vệ rừng và thiên nhiên hoang dại phải là một quốc sách.
因此，保护森林和大自然必须成为一种国策。
- Phải cẩn thận trong việc ăn uống. 在饮食方面必须谨慎。
- Việc hôm qua anh ấy vắng mặt làm mọi người mất hứng. 昨天他不来使大家非常扫兴。

2. **sự** 放在动词或形容词之前，使之名物化，表示抽象的概念。如：

- Rừng bảo đảm sự sống cho muôn loài động vật.
森林能够为成千上万种动物的生存提供保障。
- Chúng tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của các bạn.
对各位的帮助，我们谨表衷心的感谢。
- sự phát triển của kinh tế 经济的发展
- sự lãnh đạo của Đảng 党的领导
- sự vui buồn 喜怒哀乐

3. **cuộc** 放在动词或动词性短语之前，表示一种有计划、有组织、有一定过程的活动。如：

- Cuộc kháng chiến đã giành được thắng lợi. 抗战取得了胜利。
- Cuộc cách mạng đã bị thất bại. 革命失败了。
- Cuộc hội thảo khoa học đã chính thức bắt đầu. 科学研讨会正式开始了。
- Tôi đã có mặt tại cuộc gặp gỡ thanh niên Trung-Việt. 我参加了中越青年见面会。
- Cuộc khởi nghĩa đã thành công. 起义成功了。
- Họ tổ chức một cuộc họp kín. 他们召开一次秘密会议。

三、概数的表示法

表示大概的数目叫概数。越南语表示概数的方法主要有以下三种：

1. 用 **vài, một vài, vài ba, mấy, dăm ba, hơn** 等概数词。**vài, một vài, vài ba** 是

表示二至三之间的数, *mấy* 表示二至九之间的数, *dăm ba* 表示三至五之间的数, *hơn* 表示“比……多、……余”的意思。如:

-Cách đây vài triệu năm, khi loài người chưa xuất hiện, rừng xanh bao phủ trái đất.
距今几百万年前, 当人类尚未出现时, 森林覆盖着整个地球。

-Tôi đi vài ba ngày thì về. 我去两三天就回来。

-Trên bàn chỉ có mấy quyển sách. 桌子上只有几本书。

-Trên đường chỉ có dăm ba người. 路上只有三五个人。

-Ông nội tôi đã hơn 70 tuổi rồi. 我爷爷已经70多岁了。

2. 连用邻近的两个数字来表示概数。如:

một hai quả táo 一两个苹果 ba bốn chiếc áo 三四件衣服

năm sáu con gà 五六只鸡 bảy tám cái khăn 七八条毛巾

需要注意的是, 汉语可以说“三五个人”, 越南语不说“ba năm cái”, 而说“dăm ba cái”, 汉语的“十二三人”, 越南语不说“mười ba bốn người”, 而说“mười ba mười bốn người”。

3. 在数词前面加上表示“大约”的词, 如 *khoảng* (大约)、*độ* (大约)、*gần* (近)、*trên dưới* (左右) 等。如:

-Tôi đến Việt Nam đã gần 5 năm rồi. 我来越南已经近5年了。

-Khoảng 30 người tham dự cuộc họp. 大约30人参加会议。

-Đi bộ độ 5 phút là đến. 走路约5分钟就到。

-Nhà tôi cách trường tôi trên dưới 15 ki-lô-mét. 我家离我们学校15公里左右。

四、倍数的表示法

越南语倍数常用“gấp+数词+lần”、“gấp+数词”或“数词+lần”来表示, 不管这些表达法之前加 *tăng* 与否, 其含义都是指增加部分与底数的总和。这一点与汉语略有不同, 汉语表示倍数常用两种方法, 一种是指增加部分与底数的总和, 用“增加到……倍”、“是……的……倍”等形式来表达。另一种是指净增加的部分, 用“增加了……倍”、“增加……倍”等形式来表达。越南语只有前一种含义, 没有后一种。如:

-Ở Việt Nam, trong hai tháng đầu năm 2010, diện tích rừng bị cháy và bị chặt phá tăng gấp 2,6 lần so với cùng kỳ năm trước. 在越南, 2010年头两个月, 被烧毁和被砍伐的森林面积是上一年同期的2.6倍(或增长了1.6倍)。